

Normaalijakauma

Hannu Lehto
Lahden Lyseon lukio

Normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Olkoon $\underline{x}$ jatkuva satunnaismuuttuja, jonka odotusarvo on μ ja keskihajonta σ . $\underline{x}$ noudattaa normaalijakaumaa, jos

Normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Olkoon $\underline{x}$ jatkuva satunnaismuuttuja, jonka odotusarvo on μ ja keskihajonta σ . $\underline{x}$ noudattaa normaalijakaumaa, jos sen tiheysfunktio on

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}$$

Tällöin merkitään $\underline{x} \sim N(\mu, \sigma)$.

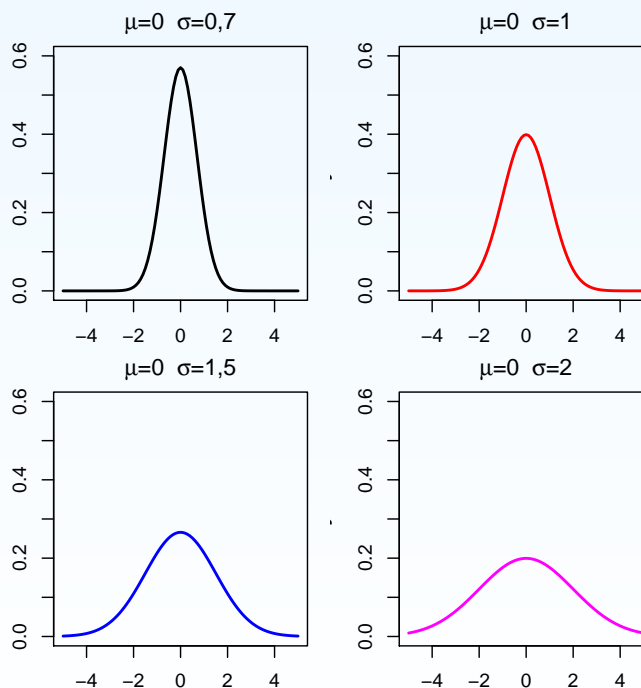
Normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Olkoon x jatkuva satunnaismuuttuja, jonka odotusarvo on μ ja keskihajonta σ . x noudattaa normaalijakaumaa, jos sen tiheysfunktio on

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}$$

Tällöin merkitään $x \sim N(\mu, \sigma)$.

Normitettu normaalijakauma

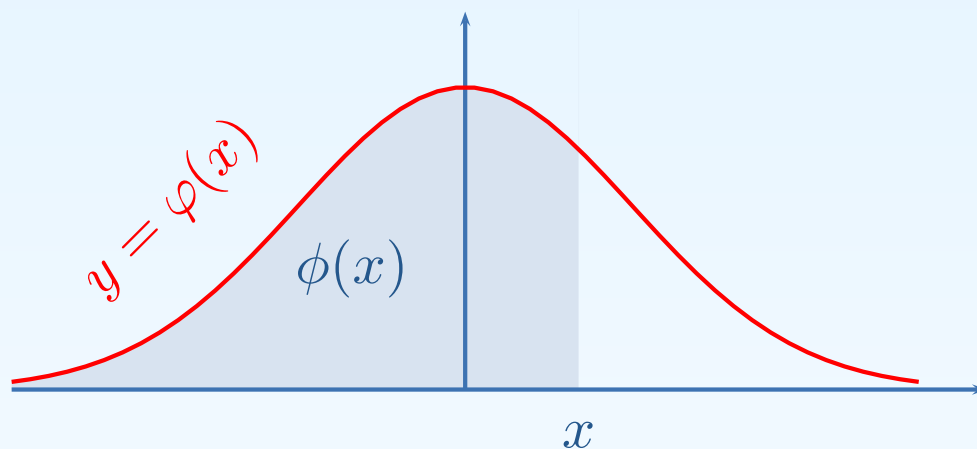
- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Normaalijakauma on normitettu, jos $\mu = 0$ ja $\sigma = 1$.

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Normaalijakauma on normitettu, jos $\mu = 0$ ja $\sigma = 1$.

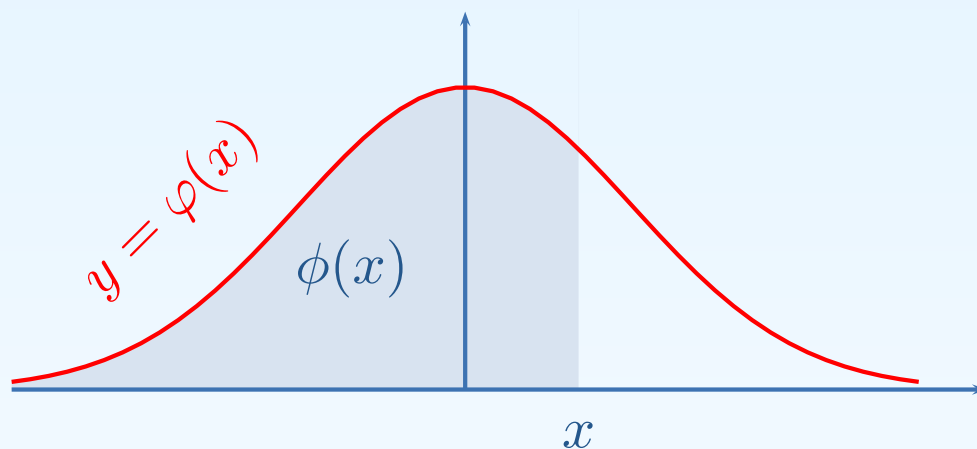

Tiheysfunktio on $\varphi(x)$, kertymäfunktio on $\Phi(x) = P(\underline{x} \leq x)$.

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Normaalijakauma on normitettu, jos $\mu = 0$ ja $\sigma = 1$.

Tiheysfunktio on $\varphi(x)$, kertymäfunktio on $\Phi(x) = P(\underline{x} \leq x)$.

Kertymäfunktion arvot katsotaan taulukosta tai laskimesta.

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- **Normitettu**
normaalijakauma
- Yleinen
normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

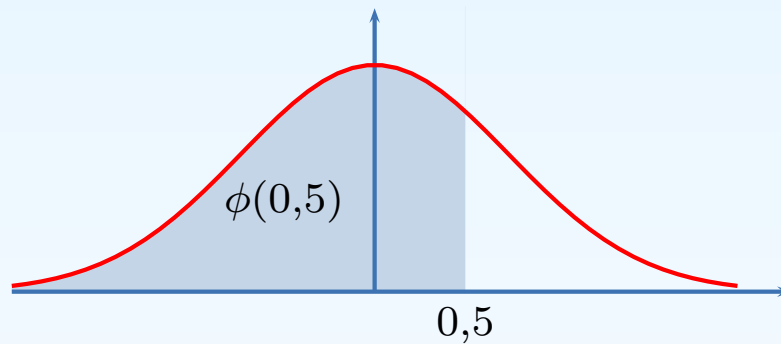
$$P(\underline{x} \leq 0, 5) =$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) =$$

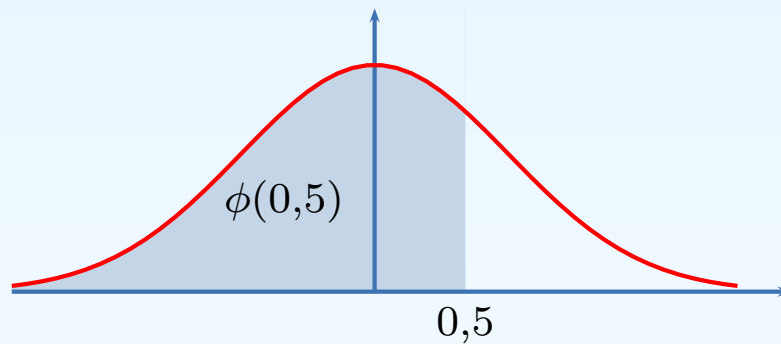

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) =$$

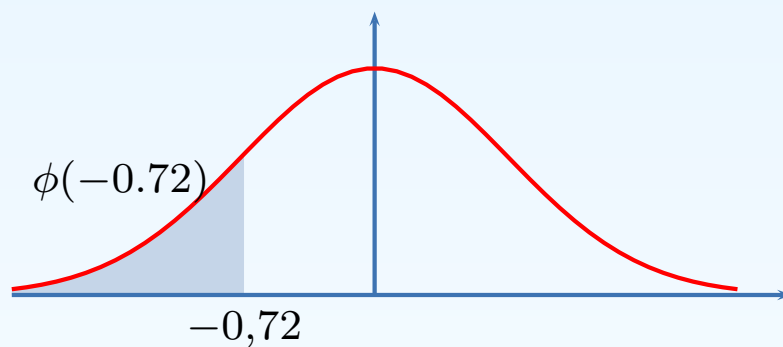
Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) =$$

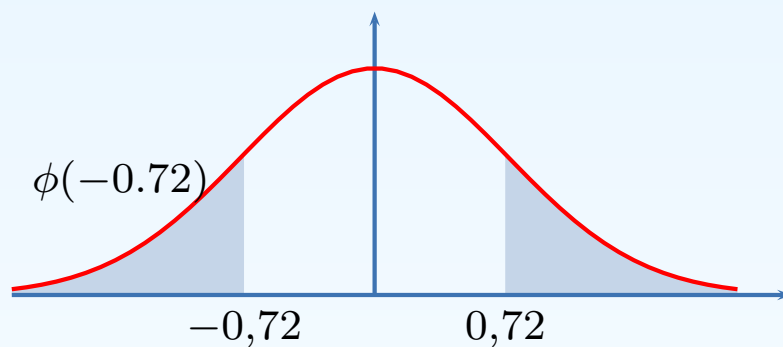
Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) =$$

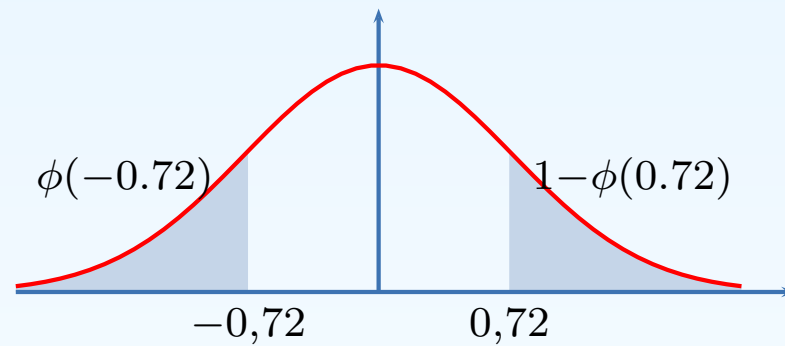
Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) =$$

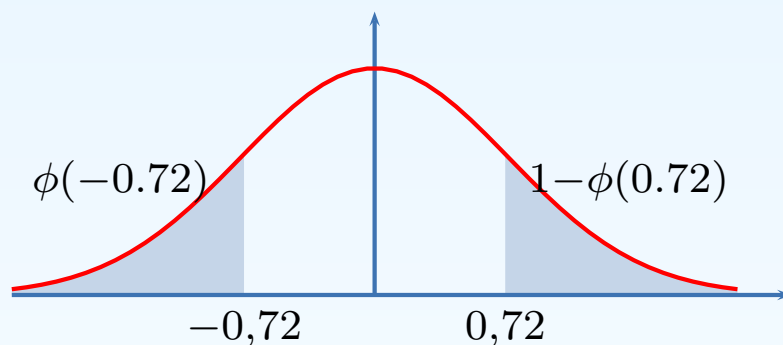
Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- **Normitettu**
normaalijakauma
- Yleinen
normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) =$$

Normitettu normaalijakauma

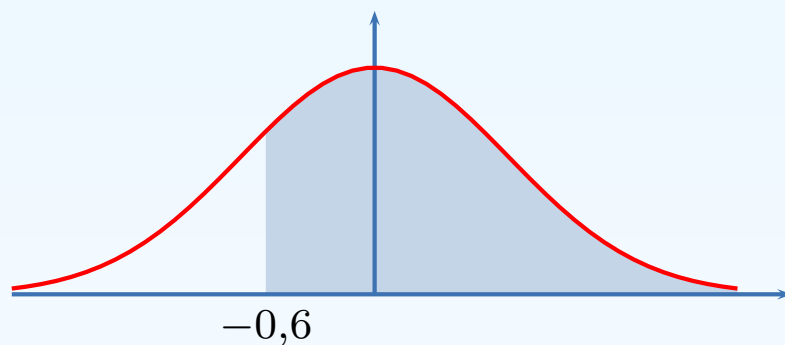
- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) =$$

Normitettu normaalijakauma

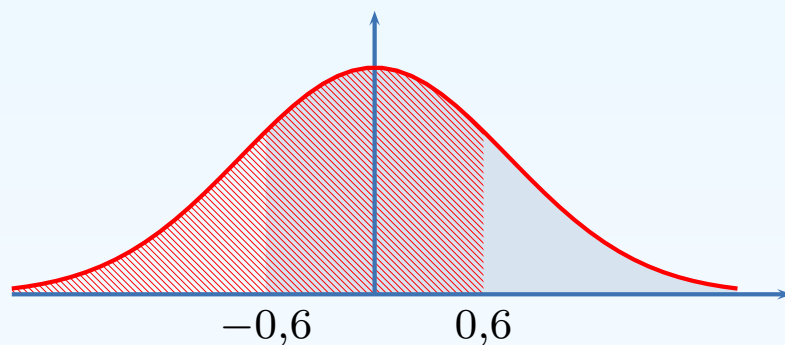
- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) =$$

Normitettu normaalijakauma

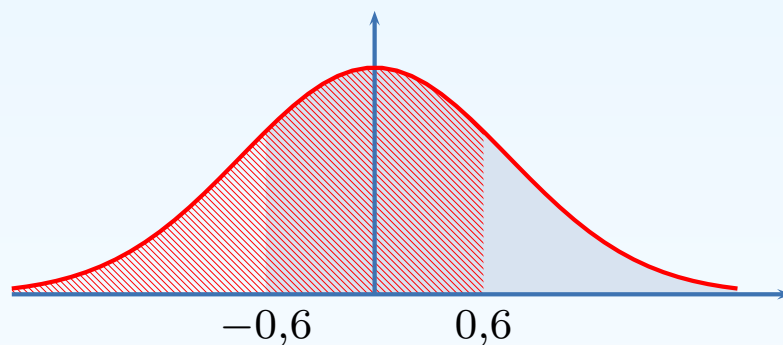
- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) = \phi(0,6) = 0,7257$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- **Normitettu**
normaalijakauma
- Yleinen
normaalijakauma

Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) = \phi(0,6) = 0,7257$$

$$P(-1 \leq \underline{x} \leq 1,5) =$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

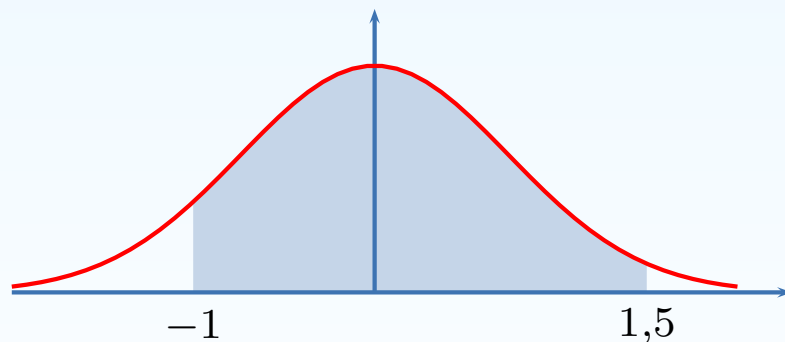
Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) = \phi(0,6) = 0,7257$$

$$P(-1 \leq \underline{x} \leq 1,5) =$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

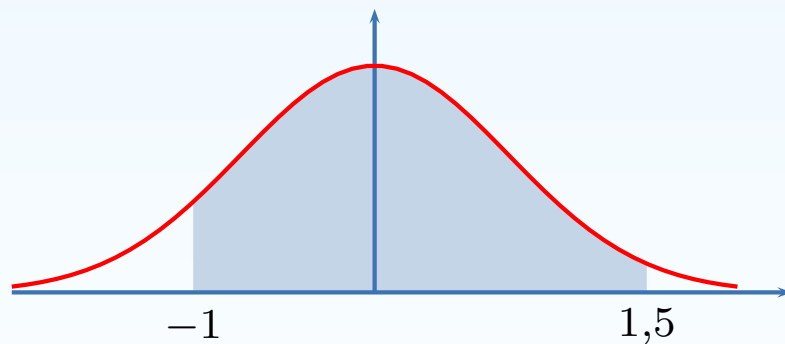
Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) = \phi(0,6) = 0,7257$$

$$P(-1 \leq \underline{x} \leq 1,5) = \phi(1,5) - \phi(-1)$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- **Normitettu**
normaalijakauma
- Yleinen
normaalijakauma

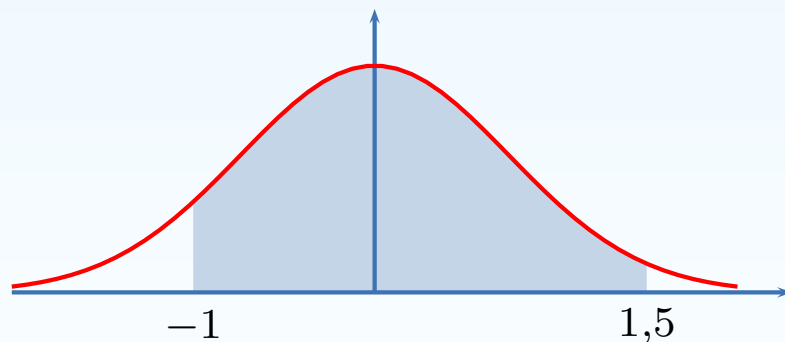
Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) = \phi(0,6) = 0,7257$$

$$\begin{aligned} P(-1 \leq \underline{x} \leq 1,5) &= \phi(1,5) - \phi(-1) \\ &= \phi(1,5) - (1 - \phi(1)) \end{aligned}$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- **Normitettu**
normaalijakauma
- Yleinen
normaalijakauma

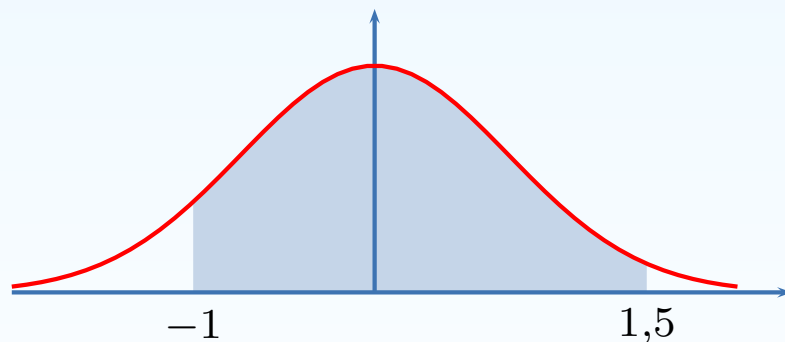
Esimerkkejä. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$.

$$P(\underline{x} \leq 0,5) = \phi(0,5) = 0,6915$$

$$P(\underline{x} \leq -0,72) = 1 - \phi(0,72) = 1 - 0,7642 = 0,2358$$

$$P(\underline{x} \geq -0,6) = \phi(0,6) = 0,7257$$

$$\begin{aligned} P(-1 \leq \underline{x} \leq 1,5) &= \phi(1,5) - \phi(-1) \\ &= \phi(1,5) - (1 - \phi(1)) \\ &= 0,7745 \end{aligned}$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

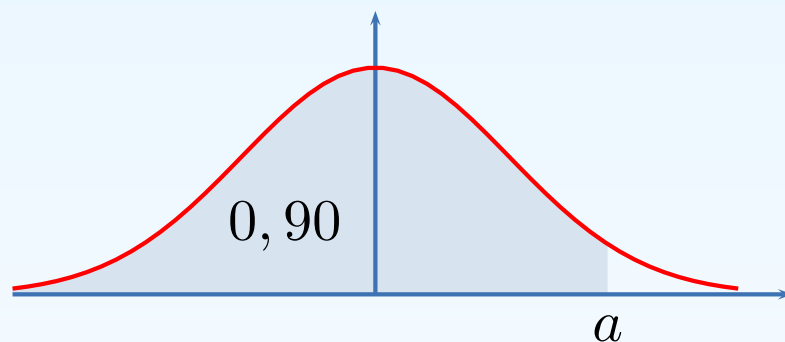
$$P(\underline{x} < a) = 0,90$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} < a) = 0,90$$

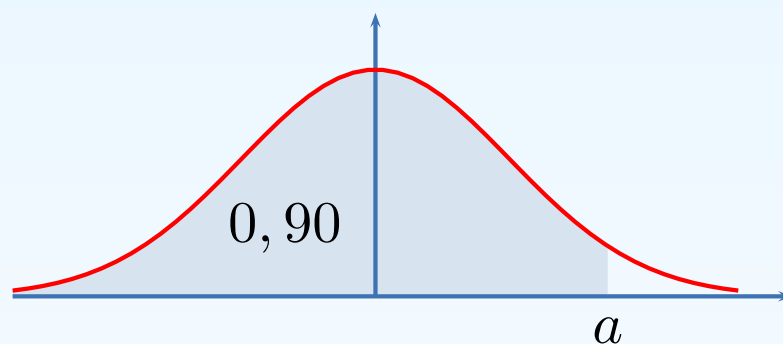
$$P(\underline{x} < a) = 0,90$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} < a) = 0,90$$

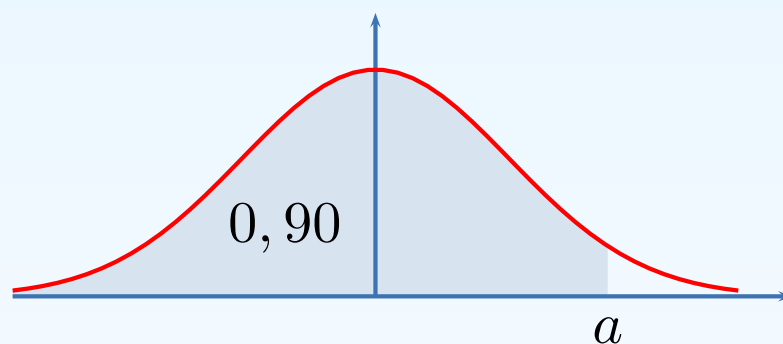
$$\begin{aligned} P(\underline{x} < a) &= 0,90 \\ \phi(a) &= 0,90 \end{aligned}$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} < a) = 0,90$$

$$P(\underline{x} < a) = 0,90$$

$$\phi(a) = 0,90$$

$$a = 1,28$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

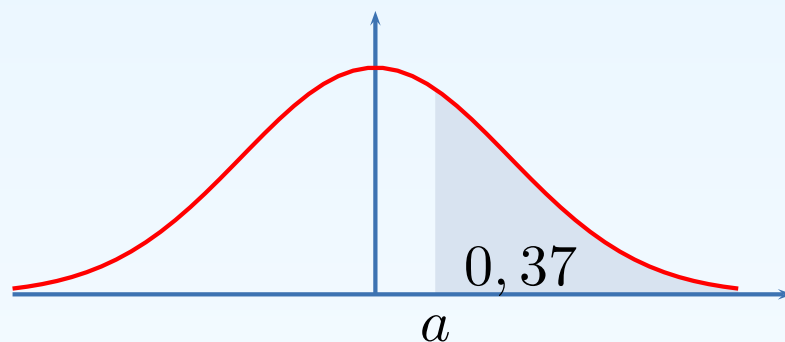
$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

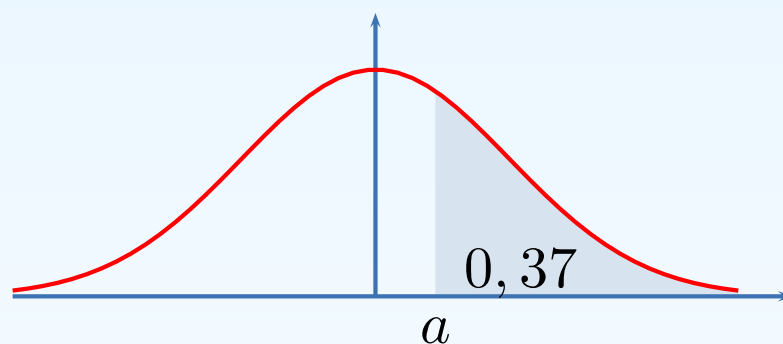
$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

$$1 - \phi(a) = 0,37$$

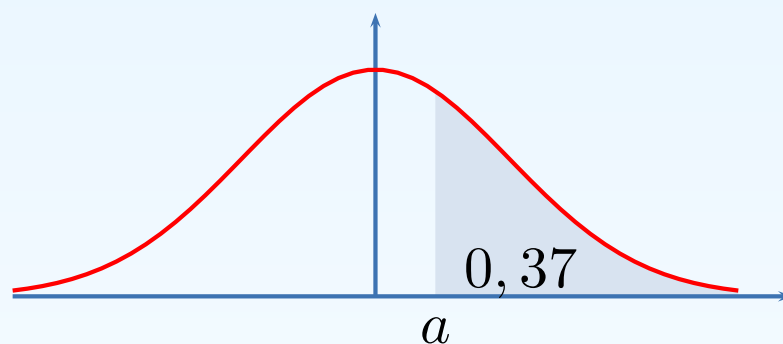

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

$$1 - \phi(a) = 0,37$$

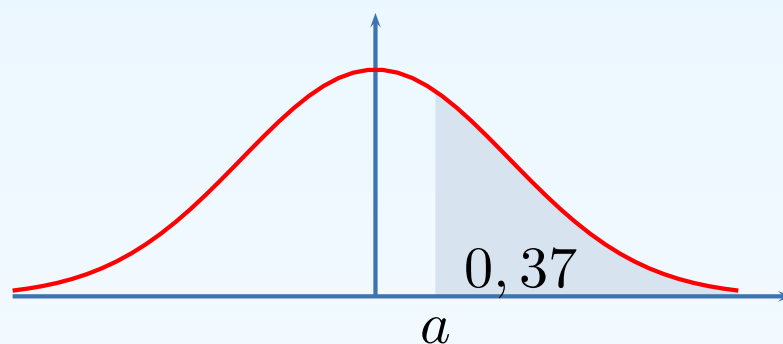
$$\phi(a) = 0,63$$

Normitettu normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Olkoon $\underline{x} \sim N(0, 1)$. Määritä vakio a siten, että

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

$$P(\underline{x} \geq a) = 0,37$$

$$1 - \phi(a) = 0,37$$

$$\phi(a) = 0,63$$

$$a = 0,33$$

Yleinen normaalijakauma

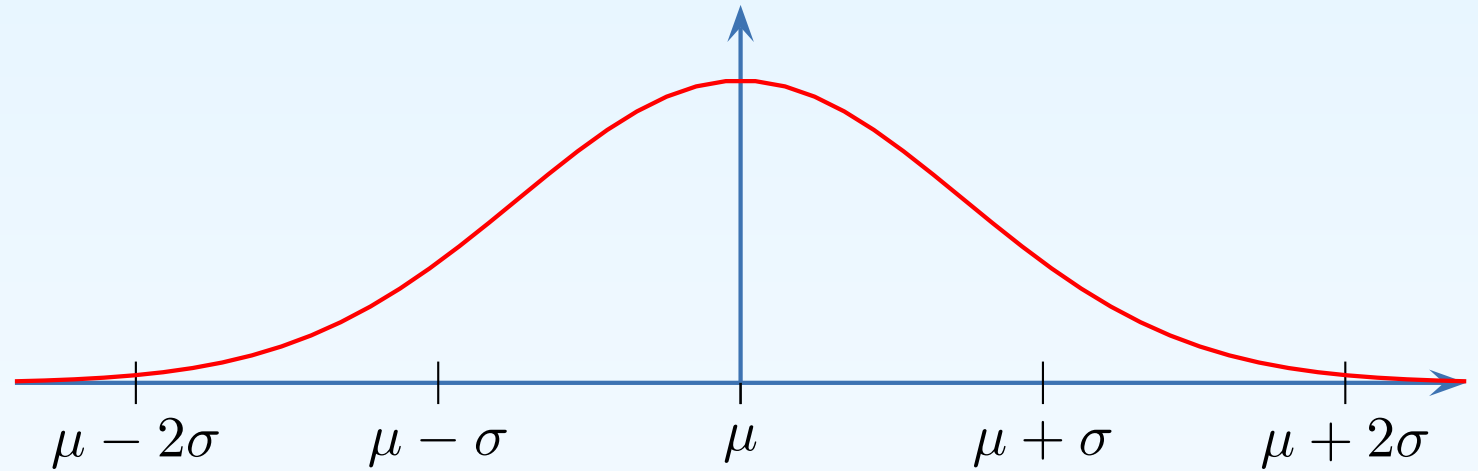
- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Olkoon satunnaismuuttuja $\underline{x} \sim N(\mu, \sigma)$.

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

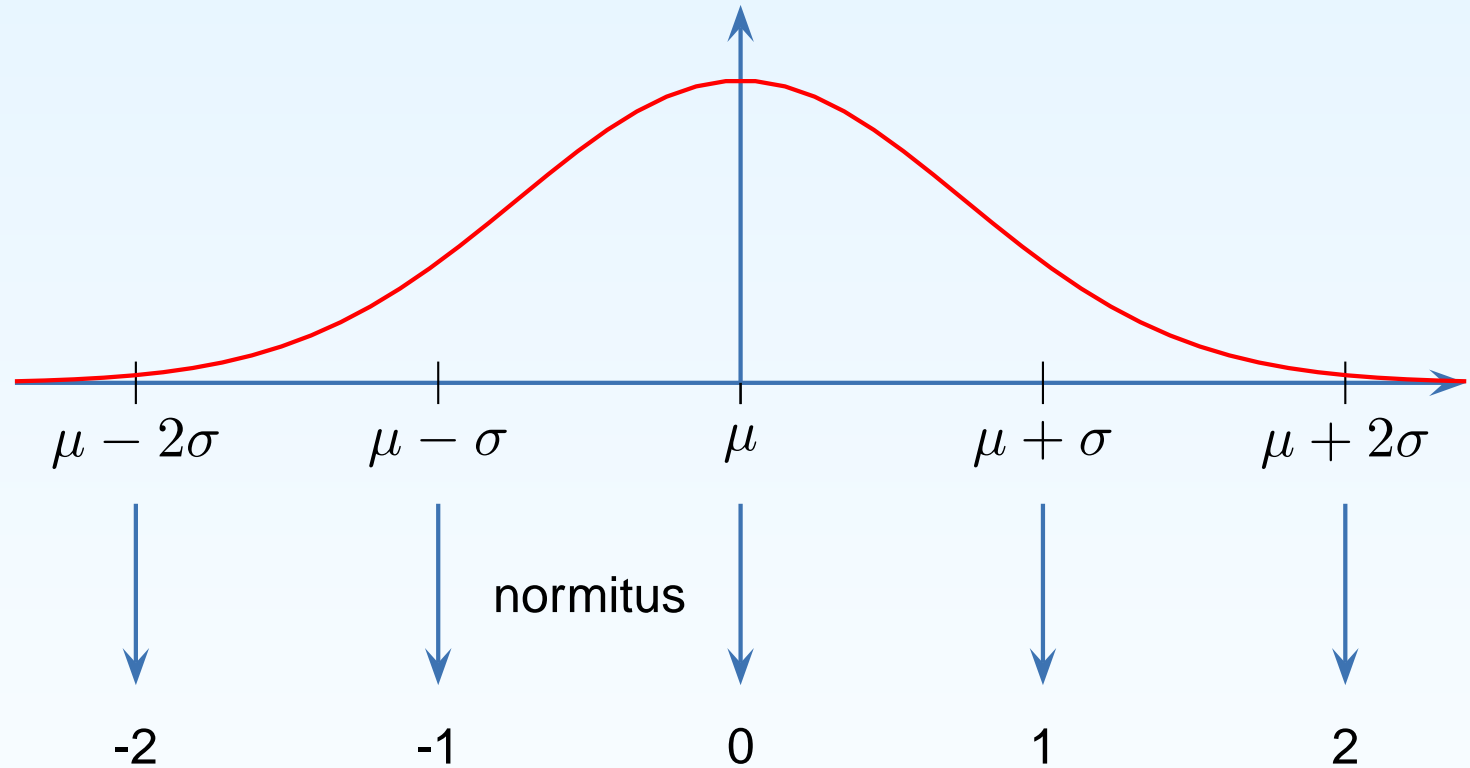
Olkoon satunnaismuuttuja $\underline{x} \sim N(\mu, \sigma)$.

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

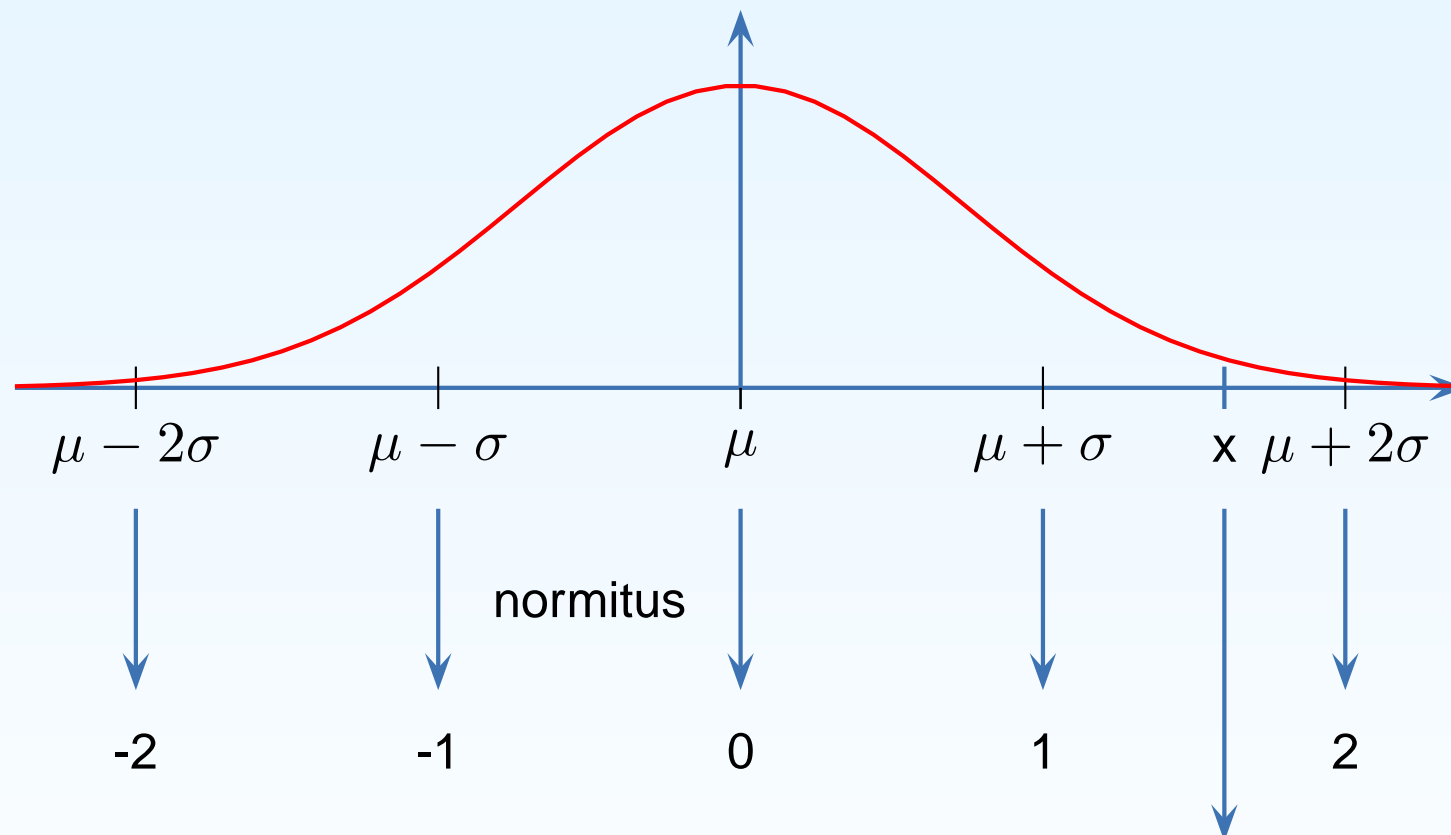
Olkoon satunnaismuuttuja $\underline{x} \sim N(\mu, \sigma)$.

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

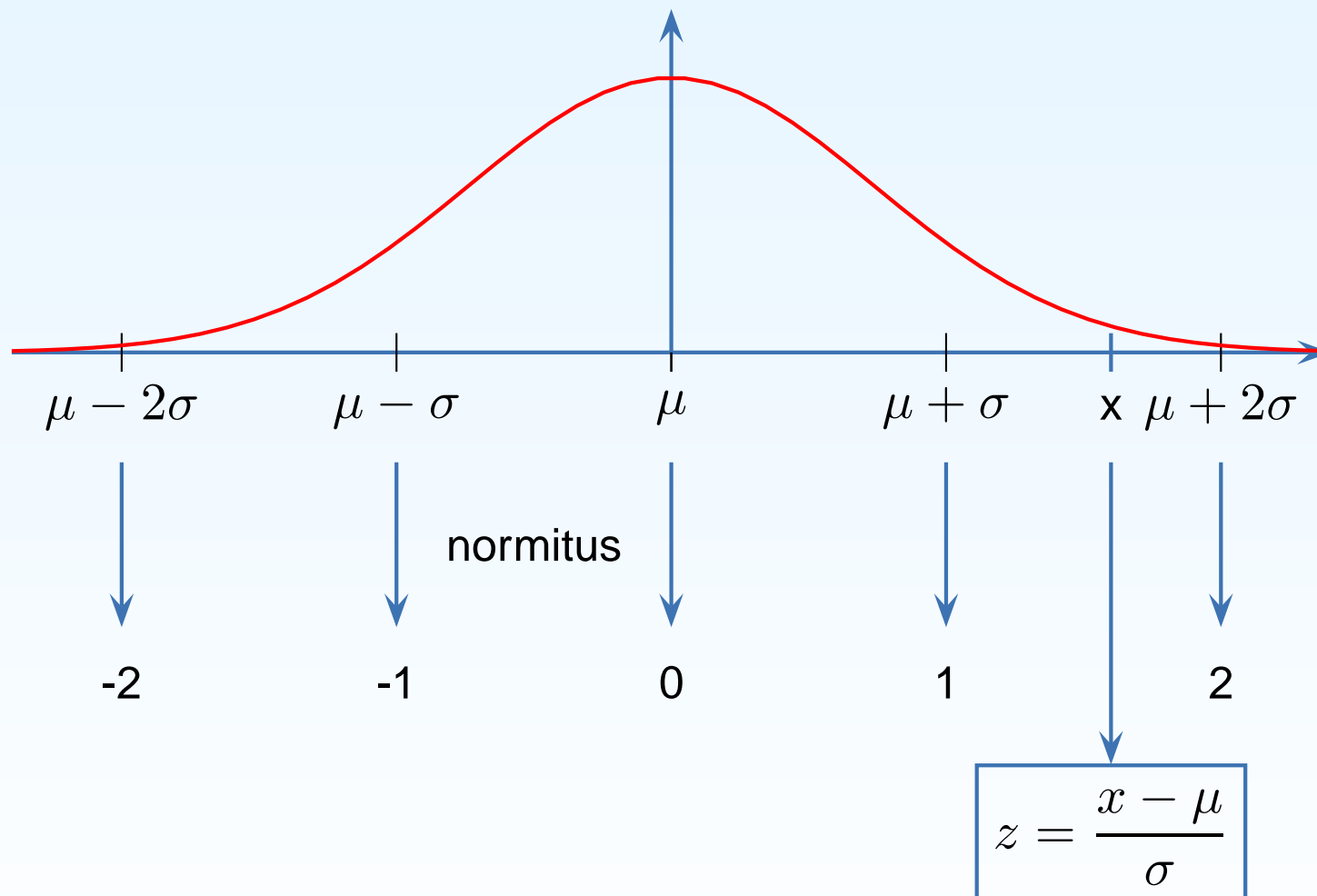
Olkoon satunnaismuuttuja $\underline{x} \sim N(\mu, \sigma)$.

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Olkoon satunnaismuuttuja $x \sim N(\mu, \sigma)$.

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyyssosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyyssosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä $[90, 120]$?

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$P(\underline{x} > 140) =$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$P(\underline{x} > 140) = P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right)$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\ &= P(\underline{z} > 2,5) \end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\ &= P(\underline{z} > 2,5) \\ &= 1 - \phi(2,5)\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

b)

$$P(90 \leq \underline{x} \leq 120) =$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

b)

$$P(90 \leq \underline{x} \leq 120) = P\left(\frac{90 - 100}{16} \leq \underline{z} \leq \frac{120 - 100}{16}\right)$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

b)

$$\begin{aligned}P(90 \leq \underline{x} \leq 120) &= P\left(\frac{90 - 100}{16} \leq \underline{z} \leq \frac{120 - 100}{16}\right) \\&= P(-0,625 \leq \underline{z} \leq 1,25)\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

b)

$$\begin{aligned}P(90 \leq \underline{x} \leq 120) &= P\left(\frac{90 - 100}{16} \leq \underline{z} \leq \frac{120 - 100}{16}\right) \\&= P(-0,625 \leq \underline{z} \leq 1,25) \\&= \phi(1,25) - \phi(-0,625)\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

b)

$$\begin{aligned}P(90 \leq \underline{x} \leq 120) &= P\left(\frac{90 - 100}{16} \leq \underline{z} \leq \frac{120 - 100}{16}\right) \\&= P(-0,625 \leq \underline{z} \leq 1,25) \\&= \phi(1,25) - \phi(-0,625) \\&= \phi(1,25) - (1 - \phi(0,625))\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Älykkyydosamäärä jakautuu normaalisti keskiarvon ollessa 100 ja keskihajonnan 16. Kuinka suurella osalla väestöstä älykkyydosamäärä on **a)** yli 140, **b)** välillä [90, 120]?

a)

$$\begin{aligned}P(\underline{x} > 140) &= P\left(\underline{z} > \frac{140 - 100}{16}\right) \\&= P(\underline{z} > 2,5) \\&= 1 - \phi(2,5) \\&= 1 - 0,9938 \\&= 0,0062\end{aligned}$$

b)

$$\begin{aligned}P(90 \leq \underline{x} \leq 120) &= P\left(\frac{90 - 100}{16} \leq \underline{z} \leq \frac{120 - 100}{16}\right) \\&= P(-0,625 \leq \underline{z} \leq 1,25) \\&= \phi(1,25) - \phi(-0,625) \\&= \phi(1,25) - (1 - \phi(0,625)) \\&\approx 0,63\end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$P(\underline{x} > a) = 0,15$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > a) &= 0,15 \\ P\left(\underline{z} > \frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > a) &= 0,15 \\ P\left(\underline{z} > \frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ 1 - \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > a) &= 0,15 \\ P\left(\underline{z} > \frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ 1 - \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,85 \end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > a) &= 0,15 \\ P\left(\underline{z} > \frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ 1 - \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,85 \\ \frac{a - 82}{12} &= 1,04 \end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > a) &= 0,15 \\ P\left(\underline{z} > \frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ 1 - \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,85 \\ \frac{a - 82}{12} &= 1,04 \\ a &= 94,48 \end{aligned}$$

Yleinen normaalijakauma

- Normaalijakauma
- Normitettu normaalijakauma
- Yleinen normaalijakauma

Esimerkki. Soveltuvuustestien tulokset noudattavat normaalijakaumaa keskiarvona 82 ja keskihajontana 12. Mikä on hyväksymisraja, jos halutaan, että 15% läpäisee testin?

$$\underline{x} \sim N(82, 12)$$

$$\begin{aligned} P(\underline{x} > a) &= 0,15 \\ P\left(\underline{z} > \frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ 1 - \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,15 \\ \phi\left(\frac{a - 82}{12}\right) &= 0,85 \\ \frac{a - 82}{12} &= 1,04 \\ a &= 94,48 \\ a &\approx 94 \end{aligned}$$